

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ



247288



พฤติกรรมของผู้บริโภคโรงเรียน สถานที่ของเขตรักษาพันธุ์
สัตว์ป่าถ้ำผาน้ำร้อนพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมซ้ำซากภาคใต้ตอนล่าง เขต 4

ประสิทธิ์ ไชยสาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. ๒๕๕๓

600252054

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ



247288

พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

ประสิทธิ์ โวหาร



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
ผู้วิจัย	ประสิทธิ์ โวหาร
ระดับการศึกษา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พ.ศ.	2553
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ดร.ณัฐพล ชุมวรฐายี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	พลตรี ดร.วีระ วงศ์สรรค์

247288

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ตามทัศนะของข้าราชการครู และเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 4 ตามทัศนะของข้าราชการครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 2,986 คน ได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) สำหรับการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 17.44 มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 24.72 มีประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และปฏิบัติงานที่โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 37.53

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.53$)

3. ผลการศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีทัศนคติต่อพฤติกรรมแบบมุ่งประสิทธิผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) รองลงมา คือ พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.73$) และมีพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$)

4. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ตามทัศนคติของข้าราชการครู จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่างกัน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ไม่แตกต่างกัน

Abstract

Thesis Title	Leadership behavior of school administrators through opinions of teachers at Sisaket Educational Service Area Office 4
The Researcher	Prasit Wohan
Level of Study	Master of Education (Educational Administration)
Year	2010
Principle Thesis Advisor	Dr.Nuttapon Chumvoratayee
Associate Thesis Advisor	Maj.Gen.Dr.Weera Wongsan

247288

The purposes of this thesis were to study leadership behavior of the school administrators according to opinions of the teachers at Sisaket Educational Service Area Office 4, and to compare their leadership behavior, classified by the teachers' work experiences, and school sizes. The samples were 2,986 teachers collected through multi-stage sampling. The research tools were 45 items of questionnaires with five rating scales. The analysis of data about their status was classified by their work experiences, and school sizes. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and F-test for comparing their leadership behavior.

The research results revealed that:

1. For the informants' general information, it was found that seventy-nine teachers gained less than five-year work experience (17.44 %). 112 of them obtained five-ten-year work experience (24.72 %). And 154 lecturers had ten-twenty-year work experience (34.00 %). Moreover 170 instructors had been working at medium-sized schools (37.53 %).
2. The teachers opined that overall the administrators' practical leadership behavior was found at a high level ($X=4.53$).
3. Taking each aspect into consideration, it was found that their practical efficiency objective behavior was at the highest level ($X=4.80$), while the other two respective aspects i.e., relationship behavior ($X=4.73$), and work objective behavior ($X=4.06$) were at a high level.

4. Having compared their opinions about the administrators' leadership behavior, it was found that the opinions about the behavior of the teachers with different work experiences, and school sizes were not different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของ ดร.ณัฐพล ชุมวรฐายี พลตรี ดร.วีระ วงศ์สรรค์ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งคอยดูแลให้คำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทุกขั้นตอนตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้ง ดร.ชินวงศ์ ศรีงาม ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงวิทยานิพนธ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนครบสมบูรณ์ขึ้น ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.เสวียน เจนเข้ว่า นายพิจิตร ทานะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ไชยสงคราม ดร. นพวรรณ เชาวดำรงสกุลและนายนิกร จุติกิติ์เดชา ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือแนะนำ ในการสร้างแบบสอบถาม รวมถึงคณาจารย์ทุกท่าน ตลอดจนบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเป็นอย่างดี ทำให้การศึกษาวิจัยนี้สามารถดำเนินงานสำเร็จลุล่วง ลงได้

ขอกราบขอบพระคุณพ่อแม่ ที่ให้กำเนิดและสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดีเสมอมา ครูอาจารย์ทุกท่านที่มอบความรู้ติดตัว ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานทุกท่าน พี่ ๆ น้อง ๆ ลูก ๆ และหลาน ๆ ที่ให้กำลังใจเสมอมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้วิจัยขอมอบความดีครั้งนี้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยอันทรงคุณค่าควรแก่การเทิดทูน

ประสิทธิ์ โวหาร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ด

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7

2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำ.....	9
ความหมายของพฤติกรรมผู้นำ.....	9
ความสำคัญของพฤติกรรมผู้นำ.....	9
แบบของพฤติกรรมผู้นำ.....	10
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำ.....	14
ทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำ.....	16
ทฤษฎีความเป็นผู้นำเชิงสถานการณ์	17
ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำตามแนวคิดของเรดติน.....	20

บทที่	หน้า
สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
แบบแผนการวิจัย.....	33
ประชากรและหน่วยวิเคราะห์.....	33
การเลือกกลุ่มตัวอย่างและและแผนการสุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	54
อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ภาคผนวก ข แบบประเมินความสอดคล้องสำหรับผู้เชี่ยวชาญ.....	73
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	77
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	80
ประวัติผู้วิจัย.....	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	39
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ด้านมิติพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน.....	40
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ด้านมิติพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์.....	41
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ด้านมิติพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งประสิทธิผล.....	43
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของข้าราชการครูที่มี ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.....	45
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของข้าราชการครูที่มี ประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 4.....	46
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของข้าราชการครูที่มี ประสบการณ์การทำงาน 11- 20 ปี ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.....	47
4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของข้าราชการครูที่มี ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของ ผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.....	48
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.....	49

ตารางที่	หน้า
4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดกลางที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4	50
4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของข้าราชการครูที่ ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.....	51
4.12 การเปรียบเทียบทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนก ตามประสบการณ์การทำงาน.....	52
4.13 การเปรียบเทียบทักษะของข้าราชการครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามขนาด โรงเรียนที่ปฏิบัติงาน.....	53

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2.1 แบบผู้นำพื้นฐาน 4 แบบ.....	22
2.2 แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมากและแบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อย.....	24